

Sálarsjúk skulu hava størri viðurkenning

Í dag fer tann stóra ráðstevnan fyri psykiatriskar sjúkrasystrar av bakkastokki. Yvirskipaða evnið verður familjan hjá tí sálarsjúka, og hvussu hon eisini verður rakt av sjúkuni. Endamálið er at vinna størri viðurkenning fyri sálarsjúkum

RÁÐSTEVNA

Stefan í Skorini

Árið í ár er Altjóða Sálarsheilsuár. Tað hevur heimsheilsufelagsskapurin hjá Sameindum, Tjóðum, WHO, gjørt av. Endamálið er at vinna størri viðurkenning fyri sálarsjúkum millum manna.

Sama endamál hevur norðurlenska ráðstevnan, sum byrjar í dag, hósdagin, í Norðurlandahúsinum. Tað er áhugafelagið FPS – Føroyskar Psykiatriskar Sjúkrasystrar – sum skipar fyri ráðstevnuni. Sjúkrasystrar og onnur, ið fáast við hetta slagid av heilsurøkt, eru komin úr øllum

Jana H. Dalsgaard, formaður í sjúkrasystrafelagnum, og Sámal Petur í Grund, landstýrismaður, vera við at seta stóru ráðstevnuna í Norðurlandahúsinum í dag

Norðurlondunum at vera við.

Rakar øll

Tá ein persónur gerst sálarsjúk, rakar tað alla

familjuna. Hetta er yvirskipaða evnið, sum verður tikið upp til viðgerðar.

Familjan er mangan í stórari kreppu, tá ein persónur bráðliga gerst sálarl-

iga sjúk. Men henni verða ikki givnar nóg stórar gætur, hóast hon eins og sjúkl-ingurin hava tørv á serkøni hjálpi.

Alneyðugt er, at støða teirra verður lýst sum ein veruleiki eins og allar aðrar sjúkur, sum kunnu raka okkum menniskju. Tað er eisini týðningarmikið, at viðgerðin ikki bara tekur støði í sjúklinginum, men eisini teimum avvarðandi, sum hava tørv á hjálpi.

Vitan, fatan og álit eru lykloð, sum eru avgerandi fyri samstarvinum og um familjan gerst ein møguleiki at fáa bata ella ein forðan í at gerast frískur.

Ráðstevnan verður sett hósdagin í Norðurlandahúsinum. Jóhanna Andreasen, formaður í felagnum, fer saman við Janu H. Dalsgaard og Sámal Peturi í Grund at seta ráðstevnuna.

Filmsfelagið fer aftur undir sýningar

Filmsfelag Norðurlandahúsins, sum eitur Klipp, fer nú aftur undir at sýna filmar komandi vetrarhálvu. Mána-dagin verður lagt fyri við einum norskum filmi

FILMUR

Stefan í Skorini

Seinasta vetrarhálva eydnaðist so væl hjá filmsfelagnum Klipp, at tey aftur í vetur fara at sýna sjei filmar, sum ikki vera at síggja í biografinum.

Skráin er lögð, og fyrsti filmurin verður »Við orku og frægd«, sum er gjørdur í Noregi í ár. Hesin filmurin er ein tann best umtókti filmurin í Noregi í nógv ár, og nógvir føroyingar kenna seg óivað aftur í hesum filminum.

Hann fer fram í einum lítlum fiskivinnubýi har norðuri í landinum. Hetta er ein lýsing av nærsamfelagnum og av teimum einstøku mannalagnunum har.

Annars eru tilsaman

sjei filmar á skránni, sum verða sýndir við umleið einum mánaða millumbili. Annar áhugaverdur filmur er tann iranski filmurin Sirkulin, sum lýsir lívið hjá átta iranskum kvinnum í dag. Filmurin hevur ongantið verið vistur í Iran.

Tveir av teimum sjei filmunum eru ikki norðurlenskir, og hin er amerikanski filmurin um kenda listamannina Jackson Pollock. Ed Harrið hevur leikstjórnað filminum.

Eisini verður ein føroyskur og ein grønlendskur filmur vistur hjá Klipp. Eins og undanfarna vetur ber til at keypa atgongumerki til einstøku filmarnar, men tað frægasta er kanska at ognar sær atgongumerki til allar filmarnar í senn.

Óli Holm verji hjá FUR

Andrea Eldevig úr Fuglafirði, formaður í FUR, útnavnir har Óla Holm, landstýrismann, til verja hjá Føroya Ungdómsráði

VERJI

Stefan í Skorini

Nýggi landstýrismaðurin í undirvísingar- og mentamálum er nýutnevndur verji hjá Føroya Ungdómsráði, sum er skipaði barna- og ungdomsfelagsskapurin í Føroyum. Óli Holm varð

útnevndur verji á umboðs-stjórnarfundum í Havn týskvøldið.

Í hesum sambandi handaði Andrea Eldevig, formaður í FUR, Óla Holm gullnálna hjá FUR og eitt skjal, ið prógvar útnevningina.

Uppgávan sum verji fevnir millum annað um at

Óli Holm við skjalinum, sum prógvar, at hann er verji hjá FUR

vera talsmaður fyri rættindum hjá børnum og ungum. Hann skal harumframt virka fyri, at mál, sum beinleiðis eru viðkomandi hjá børnum og ungum, verða send FUR til hoyringar.

Føroya Ungdómsráð er felagsumboð fyri 18 landsumfatandi barna- og

ungdómsfelagsskapir og umleið 60 lokalfeløg. FUR umboðar sostatt flest allar felagsskapir fyri børn og ung, sum ikki eru skipað í Ítróttarsambandi Føroya. Limafelagsskapirnir hjá FUR hava tilsamans 5000 børn og ung sum limir.

Danir seta 626 milliónir av til Føroya

Í uppskoti sínum til figgjarlóg fyri 2002 skjýtur danski figgjarmálaráðharrin upp, at danir skerja blokkstuðulin til Føroya í 2002 við 356 krónum, eins og føroyingar ynskja

HEILDARVEITINGIN

John Johannessen

Týsdagin legði danski figgjarmálaráðharrin, Pia Gjellerup, fram uppskotið til dansku figgjarlógina fyri 2002.

Í uppskoti hennara er heildarveitingin til Føroya sett til at vera 626 milliónir krónur. Sostatt hevur danski figgjarmálaráðharrin í fyrstu atlugu gingið før-

oyska ynskinum á møti, um at heildarveitingin skal lækkast við 356 milliónum krónum 1. januar komandi ár.

Ikki endaligt

Í danska figgjarlógaruppskotinum verður greitt frá, at avtalan um blokkstuðulin fyri 1999 til 2001 gongur út í ár, og at landstýrið í brævi til forsætisráðharran 8. juni 2001 hevur skotið upp, at stjórnin og landstýrið avtala, at blokkstuðulin úr Danmark til Føroya verður ásettur at vera 626 milliónir fyri 2002.

Figgjarlógaruppskotið greiðir frá, at uppskot landstýrissins, sum merkir niðurskurð í blokkinum á 356 milliónir, er bygt á

Mill. kr.	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Udgiftsbevilling	958,0	981,9	626,0	626,0	626,0	626,0
10. Generelt tilskud til Færøernes hjemmestyre, L 1010 1998						
Udgift	958,0	981,9	626,0	626,0	626,0	626,0
51. Tilskud til udland m.v.	958,0	981,9	626,0	626,0	626,0	626,0
10. Generelt tilskud til Færøernes hjemmestyre, L 1010 1998 [188]						
Staten yder i løb af hjemmestyrelsen et generelt tilskud til Færøernes hjemmestyre. Den nuværende aftale mellem regeringen og Færøernes landstyre for årene 1999-2001, jf. Lov nr. 1010 1998, udløber ved udgangen af 2001. Færøernes landstyre har ved brev af 8. juni 2001 til statsministeren foreslået, at der mellem regeringen og Færøernes landstyre indgås aftale om, at Danmark indstiller til Færøerne fastsatte til 626 mill. kr. for året						

Í danska figgjarlógaruppskotinum fyri 2002, sum danski figgjarmálaráðharrin legði fram týsdagin, er blokkstuðulin til Føroya settur at vera 626 milliónir krónur í 2002. Tað merkir, at blokkurin verður skerður við 356 milliónum

yvirkurnar 1. januar 2002 av skúlaverkinum og almannamálum. Og út frá hesum hevur danska figgjarmálastýrið ásett blokkstuðulin fyri komandi ár. Men í danska figgjarlóg-

aruppskotinum verður eisini gjørt greitt, at endaliga upphæddin á blokkinum fyri 2002 verður ásett, tá nærri greiða er fingin í stuðulinum frá statinum til tey øki, sum heimastýrið

ynskir yvirkurnar. Í mettu útreiðslunum á dansku figgjarlógini komandi árin er blokkstuðulin settur at verða verandi 626 milliónir krónur fram til 2005, hóast blokkstuðuls-

samráðingar standa fyri framman, og hóast landstýrið hevur meldað út, at tað ynskir blokkin skerdan komandi árin.

Bispar hevur fingið munnkurv

Nýtt kirkjuálit mælir til, at Føroyar verða býttar upp í tvey bispadømi og at kirkjuskatturin verður tvífaldaður, tá kirkjan verður yvirkikin. Hans Jacob Joensen, bispar, hevur sínar meiningar um álitid, men hevur frá danskum myndugleikum fingið greið boð um at tíga

YVIRTØKA

John Johannessen

– Eg havi sjálvsagt mínar meiningar um kirkjuálitið. Men tær fært tú ikki á vita.

Hetta eru boðini frá Hans Jacob Joensen, Føroya bispi, tá hann verður spurður, hvat hann heldur um nýggja álitid um, hvussu yvirkikna føroyska fólkakirkjan skal skipast.

– Umvegis Ríkisumboðið havi eg fingið boð frá danskum kirkjamyndugleikum um, at eg ikki skal blanda meg í málið um yvirkikuna av fólkakirkjunum. Eg skal ikki koma við ráðum og eg skal ikki gera viðmerkingar. Og hesi boð má eg halda meg til, sigur Hans Jacob Joensen.

Føroya Bispar hevur fingið boð frá danskum myndugleikum um at lata vera við at gera viðmerkingar til yvirkikuna av fólkakirkjunum

Tveir bispar

Kirkjuálitið mælir til, at Føroyar verða býttar upp í tvey bispadømi, eitt norðara og eitt syðra. Sostatt skulu vit hava tveir bispar og tvey bispasæti. Mælt verður til, at markið millum bæði bispadømini verður Hórisgøta í Suðurstreymoy.

Tey, sum hava skrivað kirkjuálitið halda, at tað er ein fyrimunur at hava tveir bispar. Tí so kunnu hesir báðir tosa saman um trúarspurningar. Arbeidsbólkurin heldur, at hetta tryggjar, at fleiri sjónarmið verða lýst í einum máli.

Tvífaldur kirkjuskattur

Fyri at figgja føroysku fólkakirkjuna, mælir arbeidsbólkurin til, at kirkjuskatturin verður meira enn tvífaldaður úr 0,3 prosentum til 0,7 prosent.

Tað kostar 29,3 milliónir krónur at reka føroysku kirkjuna. Men í verandi stöðu rinda danir 13,2 milliónir krónur av hesum. Tá kirkjan verður yvirkikin, gevast danir sjálvsagt at rinda hesa upphædd. Og tí mælir arbeidsbólkurin til, at kirkjuskatturin verður hækkaður, so vit fáa peningin inn tann vegin.

Danskur ráðharri fylgir Maritu

Danska stjórnin hevur gjørt av, at danski vinnumálaráðharrin, Ole Stavad, skal umboða stjórnina til jarðarferðina hjá Maritu Petersen, fyrrverandi lögmanni Føroya

JARÐARFERÐ

John Johannessen

Fyrrapartin hósdagin kemur danski vinnumálaráðharrin, Ole Stavad, til Føroya.

Ole Stavad hevur eittans ørindi í Føroyum. Hann kemur at fylgja fyrrverandi lögmanni Føroya, Maritu Petersen, til hennara seinasta hvíldarstað. Ole Stavad kendi Maritu Petersen persónliga frá sínum politiska starvi.

Ole Stavad, vinnumálaráðharri, umboðar dansku stjórnina, tá Marita Petersen hósdagin verður fylgd til sítt seinasta hvíldarstað

Á skrivstovuni hjá danska vinnumálaráðharrinum upplýsa tey, at Ole Stavad umframt at vera formelt umboð hjá dansku stjórnini til jarðarferðina eisini umboðar danska Javnaðarflokkin.

Ole Stavad steðgar stutt í Føroyum. Hann fer longu avstað aftur til Danmarkar hóskvøldið.

Grønlendingar sýna samkenslu

ANDLÁT

John Johannessen

Grønlendingar hava djúpa samkenslu í sambandi við bráðliga deyða Maritu Petersen.

Hesum boðar grøn-

lendski landstýrisformaðurin, Jonatan Motzfeldt, frá í samkenslufjarriti til Føroya Landstýri.

– Vegna grønlenska landstýrið og alt tað grønlenska fólkid, ynskja vit at vísa okkara djúpastu samkenslu í sam-

bandi við bráðliga deyða Føroya fyrrverandi lögmann, Maritu Petersen, skrivur Jonatan Motzfeldt.